

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Члан 1.

У Закону о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07), у члану 4. став 3. тачка 1) после речи: „прописа” додају се речи: „или другог акта”.

Тачка 2) мења се и гласи:

„2) предаја добара на основу уговора о продаји са одложеним плаћањем којим је уговорено да се право располагања преноси најкасније отплатом последње рате; ”.

После тачке 2) додаје се тачка 2а), која гласи:

„2а) предаја добара на основу уговора о лизингу, односно закупу, закљученог на одређени период, за покретне или непокретне ствари, када ниједна од уговорних страна не може раскинути уговор ако се стране придржавају уговорних обавеза; ”.

У тачки 7) реч: „први“ и реч: „новоизграђеним” бришу се.

У тачки 7а) реч: „први“ и реч: „новоизграђеним” бришу се.

У ставу 4. тачка 1) после речи: „оснивача” додају се запета и реч: „власника”.

У ставу 5. после речи: „сразмерно” додају се запета и речи: „независно од тога да ли је остварено право на одбитак претходног пореза”.

После става 6. додају се нови ст. 7. и 8, који гласе:

„Споредном испоруком добара из става 6. овог члана не сматра се пренос права располагања на грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру грађевинског објекта која се сматра непокретношћу у смислу закона којим се уређује промет непокретности.

Код преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, испорука сваког добра у имовини која се преноси сматра се посебним прометом.”

У досадашњем ставу 7, који постаје став 9, реч: „добра” замењује се речју: „добра”.

Досадашњи став 8, који постаје став 10, мења се и гласи:

„Министар надлежан за послове финансија (у даљем тексту: министар) ближе уређује критеријуме на основу којих се одређује када се предаја добара на основу уговора о лизингу, односно закупу сматра прометом добара из става 3. тачка 2а) овог члана, као и шта се сматра узимањем добара која су део пословне имовине пореског обвезника и сваким другим прометом без накнаде из става 4. овог члана.”

Члан 2.

У члану 5. став 3. тачка 1) речи: „пренос и уступање ауторских права, као и пренос, уступање и стављање на располагање” замењују се речима: „пренос, уступање и давање на коришћење ауторских и сродних права, ”.

У тачки 2) после речи: „прописа” додају се речи: „или другог акта”.

Став 4. мења се и гласи:

„Са прометом услуга уз накнаду изједначава се:

1) употреба добара која су део пословне имовине пореског обвезника за личне потребе оснивача, власника, запослених или других лица, односно употреба добара у непословне сврхе пореског обвезника;

2) пружање услуга које порески обвезник изврши без накнаде за личне потребе оснивача, власника, запослених или других лица, односно друго пружање услуга без накнаде у непословне сврхе пореског обвезника.”

У ставу 5. после речи: „сразмерно” додају се запета и речи: „независно од тога да ли је остварено право на одбитак претходног пореза”.

После става 6. додаје се нови став 7, који гласи:

„Код преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, свака услуга која се пружа преносом имовине сматра се посебним прометом.”

Досадашњи став 7, који постаје став 8, мења се и гласи:

„Министар ближе уређује шта се сматра употребом добара и пружањем услуга из става 4. овог члана.”

Члан 3.

Члан 6. мења се и гласи:

„Члан 6.

Сматра се да промет добара и услуга, у смислу овог закона, није извршен код:

1) преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обвезник или тим преносом постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност;

2) замене добара у гарантном року;

3) бесплатног давања пословних узорака у уобичајеним количинама за ту намену купцима или потенцијалним купцима, односно трећим лицима за потребе анализе на основу акта надлежног органа;

4) давања рекламног материјала и других поклона мање вредности, ако се дају повремено различитим лицима.

Делом имовине из става 1. тачка 1) овог члана сматра се целина којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца дела имовине.

Код преноса целокупне или дела имовине из става 1. тачка 1) овог члана сматра се да стицалац ступа на место преносиоца.

Министар ближе уређује поступак замене добара у гарантном року, шта се сматра преносом целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, из става 1. тачка 1), као и шта се сматра уобичајеним количинама

пословних узорака, рекламним материјалом и другим поклонима мање вредности из става 1. тач. 3) и 4) овог члана.”

Члан 4.

Члан 9. мења се и гласи:

„Члан 9.

Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе (у даљем тексту: Република, органи и правна лица), нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Република, органи и правна лица обвезници су за промет добара и услуга из става 1. овог члана за који би изузимање од обавезе у смислу става 1. овог члана могло да доведе до нарушавања конкуренције, као и за промет добара и услуга изван делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе или локалне самоуправе, а који су опорезиви у складу са овим законом. Сматра се да би изузимање од обавезе у смислу става 1. овог члана могло да доведе до нарушавања конкуренције, у смислу овог закона, ако промет добара и услуга из става 1. овог члана, осим Републике, органа и правних лица, врши и друго лице.”

Члан 5.

У члану 10. став 1. тачка 2) после речи: „јединицу” додају се запета и речи: „односно пребивалиште”.

У тачки 4) речи: „а у складу са овим законом није дужан да обрачуна и плаћа ПДВ” замењују се речима: „а није обвезник ПДВ или није извршило промет добара и услуга”.

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник је:

1) прималац добара или услуга, обвезник ПДВ, за промет секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са тим добрима, извршен од стране другог обвезника ПДВ;

2) прималац добара, обвезник ПДВ, за промет грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, укључујући и власничке уделе на тим добрима, извршен од стране другог обвезника ПДВ, у случају када је уговором на основу којег се врши промет тих добара предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ у складу са овим законом;

3) прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ, ако је прималац добара или услуга инвеститор и ако је испоручилац добара или услуга извођач радова, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.”

Досадашњи став 2. постаје став 3.

После става 3. додаје се став 4, који гласи:

Министар ближе уређује шта се сматра секундарним сировинама и услугама из става 2. тачка 1) овог члана. ”

Члан 6.

У члану 12. став 3. тачка 4) подтачка (5) речи: „стављања на располагање” замењују се речима: „давања на коришћење”.

У подтачки (8) после речи: „информација” додају се запета и речи: „као и давања информација телефоном или на други начин”.

После подтачке (9) додају се подтач. (9а) и (9б), које гласе:

„(9а) клиничког испитивања лекова и медицинских средстава;

(9б) одобравања приступа мрежи природног гаса и мрежи за пренос електричне енергије;”.

После става 4. додаје се став 5, који гласи:

„Министар ближе уређује шта се сматра услугама пруженим електронским путем из става 3. тачка 4) подтачка (10) овог члана”.

Члан 7.

У члану 14. став 1. тачка 4) тачка и запета на крају замењују се тачком.

Тачка 5) брише се.

Члан 8.

Члан 15. мења се и гласи:

„Члан 15.

Услуга се сматра пруженом даном када је:

1) завршено појединачно пружање услуге;

2) престао правни основ пружања услуге - у случају пружања временски ограничених или неограничених услуга.

Изузетно од става 1. тачка 2) овог члана, ако се за пружање услуга издају периодични рачуни, промет услуга сматра се извршеним последњег дана периода за који се издаје рачун.

Делимична услуга сматра се извршеном у време када је окончано пружање тог дела услуге.

Делимична услуга из става 3. овог члана постоји ако је за одређене делове економски дељиве услуге посебно уговорена накнада.”

Члан 9.

После члана 15. додају се назив члана и члан 15а, који гласе:

„Време увоза добара

Члан 15а

Време увоза добара настаје даном када је добро унето у царинско подручје Републике.”

Члан 10.

У члану 16. став 1. тачка 2) мења се и гласи:

„2) наплата, односно плаћање ако је накнада или део накнаде наплаћен, односно плаћен у новцу пре промета добара и услуга”.

После става 1. додаје се став 2, који гласи:

„Изузетно од става 1. тач. 1) и 2) овог члана, пореска обавеза за пореског дужника из члана 10. став 1. тач. 2) и 3) овог закона настаје даном када се изврши промет добара и услуга.”

Члан 11.

У члану 17. став 1. после речи: „пружене услуге” додају се речи: „од примаоца добара или услуга или трећег лица”.

У ставу 4. речи: „Ако накнада или део накнаде није изражен” замењују се речима: „Ако се накнада или део накнаде не остварују”.

Члан 12.

У члану 18. став 1. мења се и гласи:

„Основицом код промета добара без накнаде сматра се набавна цена, односно цена коштања тих или сличних добара, у моменту промета.”

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Основицом код промета услуга без накнаде сматра се цена коштања тих или сличних услуга, у моменту промета.”

У досадашњем ставу 2, који постаје став 3, речи: „става 1.” замењују се речима: „ст. 1. и 2. ”.

Досадашњи став 3. постаје став 4.

У досадашњем ставу 4, који постаје став 5, речи: „става 3.” замењују се речима: „става 4.”.

Члан 13.

У члану 21. став 2. после речи: „тач. 2) и 3)” додају се речи: „и став 2.”.

После става 7. додаје се нови став 8, који гласи:

„Ако је накнада за промет добара и услуга изражена у иностраној валути, повећање, односно смањење вредности динара у односу на страну валуту, не доводи до измене пореске основице, под условом да је при утврђивању основице и обрачунатог ПДВ и наплати накнаде примењена иста врста курса динара исте банке.”

Досадашњи став 8. постаје став 9.

Члан 14.

У члану 22. став 1. после речи: „банке” додају се запета и речи: „односно уговорени курс”.

Члан 15.

У члану 23. став 1. проценат: „18%” замењује се процентом: „20%”.

У ставу 2. тачка 1а) брише се.

Тачка 12) мења се и гласи:

„12) услуга које се наплаћују путем улазница за биоскопске и позоришне представе, сајмове, циркусе, забавне паркове, концерте (музичке догађаје), изложбе, спортске догађаје, музеје и галерије, ботаничке баште и зоолошке вртове, ако промет ових услуга није ослобођен ПДВ;”.

Тачка 12а) брише се.

После тачке 13) додаје се тачка 13а), која гласи:

„13а) топлотне енергије за потребе грејања;”

Тачка 14) мења се и гласи:

„14) пренос права располагања на стамбеним објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима;”

После тачке 14) додају се тач. 15) - 21), које гласе:

„15) услуга које претходе испоруци воде за пиће водоводном мрежом, као и воде за пиће, осим флаширане;

16) пречишћавања и одвођења атмосферских и отпадних вода;

17) управљање комуналним отпадом;

18) одржавање чистоће на површинама јавне намене;

19) одржавање јавних зелених површина и приобаља;

20) превоз путника у градском и приградском саобраћају;

21) управљање гробљима и погребне услуге.”

У ставу 3. речи: „тач. 1), 2а) и 4) - 12)” замењују се речима: „тач. 1), 2), 2а), 4) - 11) и 15) - 21)”.

Члан 16.

У члану 24. став 1. тач. 5) и 6) мењају се и гласе:

„5) унос добара у слободну зону, превозне и друге услуге корисницима слободних зона које су непосредно повезане са тим уносом и промет добара и услуга у слободној зони, за које би обвезник – корисник слободне зоне имао право на одбитак претходног пореза када би та добра или услуге набављао за потребе обављања делатности ван слободне зоне;

6) промет добара која су у поступку царинског складиштења;”

У тачки 16а) после речи: „Републиком” додају се запета и речи: „у делу који се финансира добијеним новчаним средствима”.

У тачки 16б) после речи: „контрагарант” додају се запета и речи: „у делу који се финансира добијеним новчаним средствима”.

Члан 17.

У члану 25. став 1. тачка 3а) брише се.

У ставу 2. тачка 3) мења се и гласи:

„3) објеката, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и првог преноса власничког удела на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и промета објеката и власничких удела на објектима у случају када је уговором на основу којег се врши промет тих добара, закљученим између обвезника ПДВ, предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ, под условом да стицалац обрачунати ПДВ може у потпуности одбити као претходни порез;”

После тачке 3) додају се тач. 3а) и 3б) које гласе:

„3а) добара за која при набавци обвезник није имао право на одбитак претходног пореза;

3б) добара за која је у претходној фази промета постојала обавеза плаћања пореза у складу са законом којим се уређују порези на имовину; ”.

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Ако је обвезник ПДВ при набавци добара могао да оствари право на одбитак дела претходног пореза у складу са чланом 30. овог закона, не примењује се пореско ослобођење из става 2. тачка 3а) овог члана.”

Досадашњи став 3, који постаје став 4, мења се и гласи:

„Министар ближе уређује шта се сматра добрима, односно услугама из става 2. тач. 3), 7), 11), 12), 13), 14), 15) и 18) овог члана.”

Члан 18.

У члану 26. после тачке 1в) додаје се тачка 1г), која гласи:

„1г) по основу замене у гарантном року;”.

У тачки 7) речи: „чланом 192. и чланом 193. став 1. тачка 6) Царинског закона („Службени гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05 и 62/06)” замењују се речима: „чланом 216. и чланом 217. став 1. тачка 6) Царинског закона („Службени гласник РС“, број 18/10)”.

Члан 19.

У члану 28. став 2. тачка 2) мења се и гласи:

„2) документ о извршеном увозу добара у којем је исказан претходни порез и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.”

У ставу 5. после речи: „става 1. овог члана“ додају се запета и речи: „као и порески дужник из члана 10. став 2. овог закона, под условом да поседује рачун претходног учесника у промету у складу са овим законом, да је по основу авансног плаћања, односно на накнаду за добра и услуге обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да ће та добра и услуге користити за промет добара и услуга из става 1. овог члана”.

После става 5. додаје се став 6, који гласи:

„Обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза у року од пет година од истека године у којој је стекао ово право.”

Члан 20.

У члану 29. став 1. тачка 1) речи: „пловних објеката” замењују се речима: „јахти, чамаца”, а после речи: „ваздухоплова” додају се запета и речи: „објеката за смештај тих добара,”.

Члан 21.

У члану 31. став 2. после речи: „тач. 2) и 3)” додају се речи: „и став 2.”.

Став 4. брише се.

Досадашњи став 5. постаје став 4.

Члан 22.

После члана 31. додају се назив члана и члан 31а, који гласе:

„Исправка одбитка претходног пореза на основу одлуке пореског или царинског органа

Члан 31а

Ако је порески орган у поступку контроле решењем утврдио пореску обавезу по основу ПДВ за извршени промет добара и услуга, обвезник ПДВ који је примио добра и услуге може да исправи одбитак претходног пореза ако је износ ПДВ обрачунат од стране пореског органа платио обвезнику ПДВ који му је извршио промет добара и услуга.

Ако се решење из става 1. овог члана поништи, измени или укине у делу којим је утврђена обавеза по основу ПДВ, обвезник ПДВ који је извршио промет добара и услуга дужан је да о томе писмено обавести примаоца добара и услуга.

На основу писменог обавештења из става 2. овог члана прималац добара и услуга дужан је да изврши исправку одбитка претходног пореза.

Ако је ПДВ за увоз добара, који је одбијен као претходни порез, повећан, смањен, рефундиран или обвезник ослобођен обавезе плаћања, обвезник је дужан да, на основу царинског документа или одлуке царинског органа, исправи одбитак претходног пореза у складу са том изменом.

Исправка одбитка претходног пореза врши се у пореском периоду у којем је наступила измена.”

Члан 23.

У члану 32. став 1. мења се и гласи:

„Обвезник који је остварио право на одбитак претходног пореза по основу набавке опреме и објеката за вршење делатности, као и улагања у сопствене или туђе објекте, осим улагања која се односе на редовно одржавање објеката (у даљем тексту: улагања у објекте), дужан је да изврши исправку одбитка претходног пореза ако престане да испуњава услове за остваривање овог права, и то у року краћем од пет година од момента прве употребе за опрему, десет година од момента прве употребе за објекте, односно десет година од момента завршетка улагања у објекте.”

У ставу 3. после речи: „делатности” додају се запета и речи: „односно објеката за вршење делатности на који се обрачунава ПДВ, улагања у објекте за која наплаћује накнаду”.

У ставу 7. после речи: „делатности” додају се речи: „и улагањима у објекте”.

Члан 24.

После члана 32. додају се назив члана и члан 32а и назив члана и члан 32б, који гласе:

„Накнадно стицање права на одбитак претходног пореза
за опрему и објекте за вршење делатности

Члан 32а

Обвезник ПДВ који није имао право на одбитак претходног пореза по основу набавке опреме и објеката за вршење делатности и улагања у објекте може да оствари право на одбитак дела претходног пореза ако у роковима из члана 32. став 1. овог закона испуни услове за остваривање права на одбитак претходног пореза.

Обвезник из става 1. овог члана може да оствари право на одбитак дела претходног пореза сразмерно периоду који је једнак разлици између рокова из става 1. овог члана и периода у којем обвезник није испуњавао услове за остваривање права на одбитак претходног пореза.

Стицалац имовине из члана 6. став 1. тачка 1) овог закона може да оствари право на одбитак дела претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности, односно за улагања у објекте, по основу којих преносилац имовине није имао право на одбитак претходног пореза, ако стекне услове за остваривање овог права у роковима из става 1. овог члана и ако му преносилац имовине достави неопходне податке за остваривање права на одбитак претходног пореза.

У случају преноса из члана 6. став 1. тачка 1) овог закона не прекидају се рокови из става 1. овог члана.

Ако обвезник ПДВ који је остварио право на одбитак дела претходног пореза у складу са ставом 1. овог члана престане да испуњава услове за остваривање права на одбитак претходног пореза пре истека прописаних рокова, дужан је да исправи одбитак претходног пореза у складу са чланом 32. овог закона сразмерно периоду у којем не испуњава услове за одбитак претходног пореза.

Министар ближе уређује начин утврђивања дела претходног пореза из става 2. овог члана.

Стицање права на одбитак претходног пореза
код евидентирања за обавезу плаћања ПДВ

Члан 32б

Лице које је евидентирано за обавезу плаћања ПДВ у складу са овим законом има право на одбитак претходног пореза за добра која поседује на дан који претходи дану отпочињања ПДВ активности, а која је набавило у периоду од 12 месеци пре отпочињања ПДВ активности, под условима да:

1) је извршило попис добара и пописну листу доставило пореском органу при подношењу пријаве за ПДВ (у даљем тексту: евиденциона пријава);

2) поседује рачун који му је издао претходни учесник у промету, обвезник ПДВ, у којем је исказан обрачунати ПДВ за промет добара, односно царински документ о извршеном увозу добара и износу обрачунатог ПДВ за увоз тих добара;

3) је платило рачун испоручиоцу добара, обвезнику ПДВ, односно да је ПДВ плаћен приликом увоза.

Сматра се да ПДВ активност из става 1. овог члана, а у смислу овог закона, отпочиње наредног дана од дана када је настала обавеза за

евидентирање за обавезу плаћања ПДВ, односно даном одређивања за обавезу плаћања ПДВ.

Право на одбитак претходног пореза за добра из става 1. овог члана обвезник ПДВ стиче у пореском периоду у којем је извршио промет са правом на одбитак претходног пореза тих добара, односно добара произведених или састављених од тих добара.

Добрима из става 1. овог члана не сматрају се добра која се сматрају опремом и објектима за вршење делатности у складу са овим законом.

Пописна листа из става 1. тачка 1) овог члана нарочито садржи податке о врсти, количини и датуму набавке добара, набавној цени добара без ПДВ и износу обрачунаог ПДВ.”

Члан 25.

Члан 33. мења се и гласи:

„Члан 33.

Малим обвезником, у смислу овог закона, сматра се лице које врши промет добара и услуга на територији Републике и/или у иностранству, а чији укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци није већи од 8.000.000 динара, односно које при отпочињању обављања делатности процењује да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 8.000.000 динара.

Мали обвезник не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга, нема право исказивања ПДВ у рачунима, нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да води евиденцију прописану овим законом.

Мали обвезник може да се определи за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве прописане у складу са овим законом надлежном пореском органу и у том случају стиче права и обавезу из става 2. овог члана, као и друга права и обавезе које обвезник ПДВ има по овом закону.

У случају из става 3. овог члана, обавеза плаћања ПДВ траје најмање две године.

По истеку рока из става 4. овог члана, обвезник може да поднесе захтев за престанак обавезе плаћања ПДВ надлежном пореском органу.

Укупним прометом из става 1. овог члана сматра се промет добара и услуга из члана 28. став 1. тач. 1) и 2) овог закона, осим промета опреме и објеката за вршење делатности (у даљем тексту: укупан промет).“

Члан 26.

У члану 34. став 1. мења се и гласи:

„Физичка лица која су обвезници пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства на основу катастарског прихода и физичка лица која су као носиоци, односно чланови пољопривредног газдинства уписана у регистру пољопривредних газдинстава у складу са прописом којим се уређује регистрација пољопривредних газдинстава (у даљем тексту: пољопривредници), имају право на надокнаду по основу ПДВ (у даљем тексту: ПДВ надокнада), под условима и на начин одређен овим законом.”

У ставу 3. проценат: „5%” замењује се процентом: „8%”, а речи: „текући рачун, рачун штедње или у готовом” замењују се речима: „текући рачун или рачун штедње”.

Ст. 5 – 7. мењују се и гласе:

„Пољопривредник чији укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци није већи од 8.000.000 динара не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга, нема право исказивања ПДВ у рачунима, нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да води евиденцију прописану овим законом.

Пољопривредник може да се определи за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве прописане у складу са овим законом надлежном пореском органу и у том случају стиче права и обавезу из става 5. овог члана, као и друга права и обавезе које обвезник ПДВ има по овом закону.

У случају из става 6. овог члана, обавеза плаћања ПДВ траје најмање две године.”

После става 7. додаје се став 8, који гласи:

„По истеку рока из става 7. овог члана, обвезник може да поднесе захтев за престанак обавезе плаћања ПДВ надлежном пореском органу.”

Члан 27.

У члану 36. став 4. речи: „и нема право на одбитак претходног пореза” бришу се.

После става 4. додају се нови ст. 5. и 6, који гласе:

„Обвезник нема право на одбитак претходног пореза за добра и услуге који су у непосредној вези са добрима из става 1. овог члана.

Половним добрима из става 1. овог члана не сматрају се секундарне сировине из члана 10. став 2. тачка 1) овог закона.”

У досадашњем ставу 5, који постаје став 6, после речи: „сматра” додају се речи: „половним добрима,”.

Члан 28.

После члана 36. додају се назив члана и члан 36а, који гласе:

„Пореска обавеза по наплаћеном потраживању

Члан 36а

Обвезник ПДВ чији укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци није већи од 50.000.000 динара и који је у том периоду непрекидно био евидентиран за обавезу плаћања ПДВ може да поднесе захтев надлежном пореском органу за одобравање плаћања пореске обавезе по наплаћеном потраживању за извршени промет добара и услуга (у даљем тексту: систем наплате), под условима да:

1) је у претходних 12 месеци подносио пореске пријаве за ПДВ у прописаном року;

2) у претходних 12 месеци нису престали услови за обрачунавање ПДВ по систему наплате, односно да обвезник ПДВ није престао да користи систем наплате на сопствени захтев.

Захтев из става 1. овог члана подноси се надлежном пореском органу који проверава испуњеност услова за систем наплате и издаје потврду о одобравању система наплате.

Обвезник ПДВ примењује систем наплате од првог дана пореског периода који следи пореском периоду у којем је примио потврду из става 2. овог члана.

Обвезник ПДВ коме је надлежни порески орган одобрио примену система наплате:

1) обрачунава ПДВ за извршени промет добара и услуга, издаје рачун у складу са овим законом у којем исказује обрачунати ПДВ и наводи да за тај промет добара и услуга примењује систем наплате;

2) пореску обавезу из тачке 1) овог става плаћа за порески период у којем је наплатио потраживање, односно део потраживања за извршени промет добара и услуга, у делу наплаћеног потраживања;

3) има право на одбитак претходног пореза у складу са чланом 28. ст. 1, 2. и 4. овог закона, а под условом да је претходном учеснику у промету платио обавезу за промет добара и услуга, у делу плаћене обавезе, односно да је плаћен ПДВ при увозу добара.

Изузетно од става 4. овог члана, систем наплате не примењује се код:

1) промета добара из члана 4. став 3. тач. 7) и 7а) овог закона;

2) преноса целокупне или дела имовине, осим преноса из члана 6. став 1. тачка 1) овог закона;

3) промета добара и услуга за који је обвезник ПДВ порески дужник из члана 10. став 1. тач. 2) и 3) и став 2. овог закона;

4) промета добара и услуга у складу са чл. 35. и 36. овог закона;

5) промета добара и услуга који се врши повезаним лицима у складу са законом којим се уређује порез на добит правних лица.

Ако обвезник ПДВ не наплати потраживање за промет добара и услуга у року од шест месеци од дана када је извршио промет, дужан је да пореску обавезу по основу тог промета плати за порески период у којем је истекао рок од шест месеци.

Систем наплате престаје првог дана пореског периода који следи пореском периоду у којем:

1) је обвезник ПДВ доставио изјаву надлежном пореском органу о престанку система наплате;

2) су настале околности због којих се обвезнику ПДВ не би одобрио систем наплате од стране надлежног пореског органа при подношењу захтева за одобравање овог система.

Надлежни порески орган издаје потврду о престанку система наплате из става 7. овог члана.

Изузетно од става 7. овог члана, систем наплате престаје и у случају подношења захтева за брисање из евиденције за ПДВ даном престанка ПДВ активности.

Код престанка система наплате, обвезник ПДВ је дужан да за последњи порески период, односно период у којем је престао са ПДВ активношћу, а у којем је примењивао систем наплате, плати и пореску обавезу за промет добара и услуга за који није наплатио потраживање и има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету којем није платио обавезу за промет добара и услуга одбије као претходни порез у складу са овим законом.

Министар ближе уређује шта се сматра наплатом потраживања из става 1. овог члана.”

Члан 29.

У члану 37. тачка 4) тачка на крају замењује се тачком и запетом.

После тачке 4) додаје се тачка 5), која гласи:

„5) доставља обавештења пореском органу у складу са овим законом.”

Члан 30.

У члану 38. став 1. речи: „4.000.000 динара” замењују се речима: „8.000.000 динара”.

Став 2. мења се и гласи:

„Евиденциону пријаву подноси и мали обвезник, односно пољопривредник који се определио за обавезу плаћања ПДВ, у року из става 1. овог члана.”

Став 4. брише се.

Досадашњи став 5. постаје став 4.

Члан 31.

После члана 38. додаје се члан 38а, који гласи:

„Члан 38а

На захтев обвезника који у претходних 12 месеци није остварио укупан промет већи од 8.000.000 динара, укључујући и обвезника из члана 33. став 5. и члана 34. став 8. овог закона, за престанак обавезе плаћања ПДВ, надлежни порески орган спроводи поступак и издаје потврду о брисању из евиденције за ПДВ.

Пре брисања из регистра привредних субјеката, односно другог регистра у складу са законом (у даљем тексту: регистар) код органа надлежног за вођење регистра, обвезник ПДВ који престаје да обавља делатност дужан је да, најкасније у року од 15 дана пре подношења захтева за брисање из регистра, надлежном пореском органу поднесе захтев за брисање из евиденције обвезника за ПДВ.

Захтев за брисање из евиденције за ПДВ из ст 1. и 2. овог члана обавезно садржи податак о датуму престанка обављања ПДВ активности.

Надлежни порески орган спроводи поступак и издаје потврду о брисању из евиденције за ПДВ.

Орган надлежан за вођење регистра не може извршити брисање обвезника из регистра без потврде из става 4. овог члана.

Потврда из члана 38. став 3. и става 4. овог члана садржи следеће податке:

- 1) назив, односно име и презиме и адресу обвезника;
- 2) датум издавања потврде о извршеном евидентирању за ПДВ, односно брисању из евиденције за ПДВ;
- 3) ПИБ;

4) датум отпочињања ПДВ активности и евидентирања за ПДВ, односно датум брисања из евиденције за ПДВ.

Надлежни порески орган води евиденцију о свим обвезницима ПДВ којима су издате потврде из става 5. овог члана.”

Члан 32.

Члан 39. брише се.

Члан 33.

Члан 40. мења се и гласи:

„Члан 40.

Обвезник који је поднео захтев за брисање из евиденције за ПДВ дужан је да на дан престанка ПДВ активности:

1) изврши попис добара, укључујући опрему, објекте за вршење делатности и улагања у објекте, као и датих аванса, по основу којих је имао право на одбитак претходног пореза у складу са овим законом и да о томе сачини пописну листу;

2) изврши исправку одбитка претходног пореза за опрему, објекте и улагања у објекте у складу са овим законом;

3) утврди износ претходног пореза за добра, осим добара из тачке 2) овог става, и дате авансе.

Износ исправљеног одбитка претходног пореза и износ претходног пореза из става 1. тач. 2) и 3) овог члана обвезник исказује као дуговани у пореској пријави у складу са овим законом.

Пописну листу из става 1. тачка 1) овог члана обвезник подноси уз пореску пријаву из става 2. овог члана.”

Члан 34.

У члану 41. после речи: „ПДВ” додају се запета и речи: „као и садржину пописне листе из члана 40. став 3. овог закона”.

Члан 35.

У члану 42. став 1. мења се и гласи:

„Обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.”

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„У случају пружања временски ограничених или неограничених услуга чије је трајање дуже од годину дана, обавезно се издаје периодични рачун, с тим што период за који се издаје тај рачун не може бити дужи од годину дана.”

У досадашњем ставу 2, који постаје став 3, речи: „става 1.” замењују се речима: „ст. 1. и 2.”.

У досадашњем ставу 3, који постаје став 4, тачка 9) мења се и гласи:

„9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;”

После тачке 9) додаје се тачка 10), која гласи:

„10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.”

Досадашњи став 4. постаје став 5.

После става 5. додаје се став 6, који гласи:

„Обвезник ПДВ не издаје рачун за промет добара и услуга за који је решењем утврђена обавеза плаћања ПДВ од стране пореског органа.”

Члан 36.

У члану 44. ст. 2. и 3. мењају се и гласе:

„Исправка ПДВ из става 1. овог члана врши се у пореском периоду у којем је издат рачун са исправљеним износом ПДВ.

Лице које искаже ПДВ у рачуну, а није обвезник ПДВ или није извршило промет добара или услуга, дугује исказани ПДВ.”

Члан 37.

Члан 47. мења се и гласи:

„Члан 47.

Обвезник је дужан да чува евиденцију из члана 46. овог закона и документацију на основу које води ову евиденцију до истека рока застарелости за утврђивање и наплату ПДВ, односно најмање десет година по истеку календарске године од момента прве употребе објеката и завршетка улагања у објекте из члана 32. овог закона.”

Члан 38.

У члану 48. ст. 1. и 2. мењају се и гласе:

„Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ је календарски месец за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 50.000.000 динара или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 50.000.000 динара, као и за обвезника из члана 36а овог закона.

Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ је календарско тромесечје за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет мањи од 50.000.000 динара или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет мањи од 50.000.000 динара, осим за обвезника из члана 36а овог закона.”

У ставу 3. речи: „20.000.000 динара” замењују се речима: „50.000.000 динара”.

У ставу 5. речи: „става 3.” замењују се речима: „става 4.”.

Став 6. мења се и гласи:

„За обвезнике који први пут започну ПДВ активност у текућој календарској години, независно од дана регистрације за обављање делатности када је реч о обвезнику који се региструје за обављање делатности, за текућу и наредну календарску годину порески период је календарски месец.”

После става 6. додаје се став 7, који гласи:

„За пореског дужника који није обвезник ПДВ, порески период је календарски месец.”

Члан 39.

У члану 49. став 1. речи: „чланом 16. овог закона” замењују се речима: „овим законом”.

У ставу 3. речи: „чл. 28, 30. и 34.” замењују се речима: „чл. 28, 30, 34. и 36а”.

У ставу 4. речи: „чл. 31. и 32.” замењују се речима: „чл. 31, 31а, 32, 32а, 32б и 40.”.

После става 5. додаје се нови став 6, који гласи:

„Порески дужник који није обвезник ПДВ дужан је да за промет добара и услуга обрачуна ПДВ за порески период у којем је настала пореска обавеза у складу са овим законом.”

Досадашњи став 6. постаје став 7.

Члан 40.

У члану 50. став 1. после речи: „Обвезник” додају се речи: „за кога је порески период календарски месец”, а речи: „10 дана” замењују се речима „15 дана”.

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Обвезник за кога је порески период календарско тромесечје подноси пореску пријаву надлежном пореском органу на прописаном обрасцу, у року од 20 дана по истеку пореског периода.”

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Досадашњи став 3, који постаје став 4, мења се и гласи:

„Пореску пријаву дужни су да поднесу и порески дужници који нису обвезници ПДВ у року од десет дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза.”

Досадашњи став 4. брише се.

После става 4. додају се ст. 5. и 6, који гласе:

„Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, обвезник ПДВ који се брише из евиденције за ПДВ подноси пореску пријаву надлежном пореском органу на дан подношења захтева за брисање.

Пореска пријава из става 5. овог члана подноси се за период од дана почетка пореског периода у којем је поднет захтев за брисање до дана престанка обављања ПДВ активности.”

Члан 41.

У члану 51. став 1. речи: „из члана 50. став 1. овог закона” бришу се.

Став 2. мења се и гласи:

„Изузетно од става 1. овог члана, ПДВ се плаћа:

1) у року од 15 дана од дана подношења пореске пријаве за обвезника ПДВ из члана 38а став 1. овог закона;

2) до дана подношења захтева за брисање из регистра за обвезника из члана 38а став 2. овог закона.”

После става 2. додаје се став 3, који гласи:

„Порески дужници који нису обвезници ПДВ дужни су да плате ПДВ у року за подношење пореске пријаве.”

Члан 42.

После члана 51. додаје се члан 51а, који гласи:

„Члан 51а

Обвезник је дужан да писмено обавести надлежни порески орган о изменама података из евиденционе пријаве који су од значаја за обрачунавање и плаћање ПДВ, најкасније у року од пет дана од дана настанка измене.

Обвезник је дужан да уз пореску пријаву достави надлежном пореском органу обавештење о:

1) лицу које није евидентирано за обавезу плаћања ПДВ у складу са овим законом, а које му је у претходних 12 месеци у Републици извршило промет секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са тим добрима у износу већем од 1.000.000 динара;

2) пољопривреднику који није евидентиран за обавезу плаћања ПДВ у складу са овим законом, а који му је у претходних 12 месеци извршио промет пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга у износу већем од 1.000.000 динара.

Обавештење из става 2. овог члана садржи најмање податке о називу, односно имену и презимену, као и адреси и ПИБ-у лица из става 2. тачка 1), односно пољопривредника из става 2. тачка 2) овог члана.

Обавештење из става 2. овог члана обвезник доставља уз пореску пријаву за порески период у којем му је лице из става 2. тачка 1), односно пољопривредник из става 2. тачка 2) овог члана извршио промет у износу већем од 1.000.000 динара.”

Члан 43.

Члан 53. мења се и гласи:

„Члан 53.

Рефакција ПДВ извршиће се страном обвезнику, на његов захтев, за промет покретних добара и пружене услуге у Републици, под условима да:

1) је ПДВ за промет добара и услуга исказан у рачуну, у складу са овим законом, и да је рачун плаћен;

2) је износ ПДВ за који подноси захтев за рефакцију ПДВ већи од 200 ЕУР у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије;

3) су испуњени услови под којима би обвезник ПДВ могао остварити право на одбитак претходног пореза за та добра и услуге у складу са овим законом;

4) пружа само услуге превоза добара које су у складу са чланом 24. став 1. тач. 1), 5) и 8) овог закона ослобођене пореза, односно врши само превоз путника који у складу са чланом 49. став 7. овог закона подлеже појединачном опорезивању превоза и не врши други промет у Републици.

Рефакција ПДВ у случајевима из става 1. овог члана врши се под условом узајамности.”

Члан 44.

У члану 55. тачка 2) после речи: „рачун плаћен” додају се речи: „од стране лица које има право на рефакцију ПДВ у складу са овим чланом”.

Члан 45.

У члану 56а став 2. тачка 2) после речи: „продавцу” додају се речи: „уплатом на текући рачун продавца”.

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Изузетно од става 2. тачка 2) овог члана, код куповине стана под непрофитним условима од јединице локалне самоуправе или непрофитне стамбене организације основане од стране јединице локалне самоуправе за реализацију активности уређених прописима из области социјалног становања, рефундација ПДВ из става 1. овог члана може да се оствари под условом да је на име уговорене цене стана са ПДВ исплаћен износ који није мањи од износа ПДВ обрачунаог за први пренос права располагања на стану, на текући рачун продавца.”

У досадашњем ставу 3, који постаје став 4, после речи: „тачка 1) овог члана” додају се запета и речи: „а за власнички удео на стану до површине сразмерне власничком уделу у односу на површину до 40 м², односно до 15 м²”.

У досадашњем ставу 4, који постаје став 5, речи: „ставом 3.” замењују се речима: „ставом 4.”, а речи: „става 3.” замењују се речима: „става 4.”.

У досадашњем ставу 5, који постаје став 6, речи: „става 3.” замењују се речима: „става 4.”.

Досадашњи став 6. постаје став 7.

У досадашњем ставу 7, који постаје став 8, после речи: „поступку” додају се речи: „контроле испуњености услова за остваривање права на рефундацију ПДВ који морају да буду испуњени на дан овере уговора о купопродаји стана, осим услова из става 2. тачка 2), односно става 3. овог члана који мора да буде испуњен на дан подношења захтева за рефундацију ПДВ,”.

Досадашњи став 8. постаје став 9.

Члан 46.

У члану 60. став 1. мења се и гласи:

„Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај обвезник - правно лице, ако:

- 1) не испуни овим законом прописане обавезе (члан 10. став 2);
- 2) не исправи износ ПДВ који дугује или не обрачуна ПДВ у случају измене пореске основице (члан 21);
- 3) одбије ПДВ као претходни порез, а за то не испуњава услове (члан 28, члан 32б и члан 36а став 4. тачка 3);
- 4) одбије ПДВ као претходни порез, а на то нема право (члан 29. став 1);
- 5) не исправи одбитак претходног пореза (члан 31 и члан 31а);
- 6) не обавести писмено примаоца добара и услуга о поништају, измени или укидању решења (члан 31а став 2);
- 7) не изврши исправку одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности и улагања у објекте (чл. 32 и 32а);

8) не достави стицаоцу неопходне податке за спровођење исправке одбитка претходног пореза (члан 32. став 5);

9) искаже ПДВ на рачуну или другом документу или одбије ПДВ као претходни порез, а није имао на то право (члан 33. став 2, члан 35. став 7. и члан 36. ст. 4. и 5);

10) одбије износ ПДВ надокнаде као претходни порез, а ПДВ надокнаду и вредност примљених добара и услуга није платио (члан 34. став 4);

11) не плати ПДВ у прописаном року (члан 36а, члан 37. тачка 4) и члан 51);

12) не престане да користи систем наплате, а да је на то обавезан (члан 36а став 7);

13) не изда рачун (члан 37. тачка 2) и члан 42);

14) не води прописану евиденцију (члан 37. тачка 3) и члан 46);

15) не обрачуна ПДВ (члан 37. тачка 4), и члан 49);

16) не достави обавештење пореском органу (члан 37. тачка 5) и члан 51а);

17) не преда евиденциону пријаву у прописаном року (члан 38. став 1);

18) не наведе ПИБ у свим документима које прописује овај закон (члан 38. став 4);

19) не поднесе захтев за брисање из евиденције за ПДВ због престанка обављања делатности, у прописаном року (члан 38а став 2);

20) не испуни обавезе на дан престанка ПДВ активности (члан 40);

21) не чува евиденцију и документацију у прописаном року (члан 47)."

У ставу 5. речи: „члана 40. став 3.” замењују се речима: „члана 38а став 5.”.

Члан 47.

У члану 60а став 1. речи: „члан 51. став 2” замењују се речима: „члан 51. став 3”.

Члан 48.

Подношење пореске пријаве, плаћање ПДВ и остваривање права на повраћај ПДВ за пореске периоде у 2012. години врши се у складу са одредбама Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07).

Члан 49.

Обвезник ПДВ који се определио за обавезу плаћања ПДВ до 15. јануара 2012. године може да поднесе захтев за брисање из евиденције за ПДВ у складу са овим законом надлежном пореском органу од 1. јануара 2014. године.

Члан 50.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењиваће се од 1. јануара 2013. године, осим одредаба члана 15, члана 26. став 2. и члана 45, које ће се примењивати од 1. октобра 2012. године, члана 32, који ће се примењивати од

31. децембра 2012. године, као и одредаба овог закона које садрже овлашћења за доношење подзаконских аката, које ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. тач. 6. и 15. Устава Републике Србије, према којима Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, порески систем и финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Основни разлози за доношење овог закона, односно проблеми који закон треба да реши, су смањење буџетског дефицита, стварање повољнијих услова за пословање привредних субјеката, развој тржишта непокретности, сузбијање сиве економије, стварање повољнијих услова за развој пољопривреде, као и даље усаглашавање система опорезивања потрошње Републике Србије са стандардима Европске уније.

У циљу смањења буџетског дефицита за 2012. годину и омогућавања функционисања Републике Србије у наредном периоду предлаже се повећање опште стопе ПДВ са 18% на 20%.

У циљу стварања повољнијих услова за пословање привредних субјеката предлаже се увођење система наплате за одређену категорију обвезника ПДВ (а што је у потпуној сагласности са стандардима Европске уније, према којима се одређеној категорији пореских обвезника може одобрити примена наведеног система). Према систему наплате, пореска обавеза за промет добара и услуга настаје у пореском периоду у којем је наплаћено потраживање за тај промет (односно истеком рока од шест месеци од дана извршеног промета ако потраживање у том року није наплаћено), а не у пореском периоду у којем је промет извршен, док се право на одбитак претходног пореза може остварити за порески период у којем је плаћена обавеза добављачу. Примена овог система утицаће на смањење неликвидности привредних субјеката изазване неплаћањем обавеза примаоца добара и услуга. Предлаже се, да систем наплате, на основу одобрења од стране надлежног пореског органа, могу да примењују обвезници ПДВ који су у претходних 12 месеци остварили укупан промет добара и услуга у износу мањем од 50.000.000 динара и који су у том периоду непрекидно били евидентирани за обавезу плаћања ПДВ, уз испуњење одређених услова.

Такође, из разлога потребе да се смањи неликвидност привредних субјеката – обвезника ПДВ који су, као извођачи грађевинских радова, ангажовани од стране инвеститора – обвезника ПДВ, републичких и покрајинских органа, органа локалне самоуправе и правних лица основаних у циљу обављања послова државне управе и локалне самоуправе, предлаже се, да ови инвеститори имају обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ за промет добара и услуга из области грађевинарства који им врше извођачи радова – обвезници ПДВ.

Поред тога, предлаже се увођење цензуса од 8.000.000 динара укупног промета у претходних 12 месеци за обавезно евидентирање за обавезу плаћања ПДВ, с тим што би се у укупан промет урачунавао само промет за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ и промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза. Сви остали порески обвезници, независно од тога да ли врше промет добара и услуга у

земљи или у иностранству и да ли је реч о промету са правом или без права на одбитак претходног пореза, имали би могућност да се евидентирају за обавезу плаћања ПДВ, али не и обавезу.

У циљу олакшавања пословања обвезника ПДВ предлаже се повећање рока за подношење пореске пријаве за ПДВ и промене у вези са износом укупног промета на основу којег се утврђује порески период. За обвезнике ПДВ за које је порески период календарски месец (износ укупног промета већи од 50.000.000 динара) предлаже се, да се пореска пријава подноси у року од 15 дана од истека пореског периода - календарског месеца, а за обвезнике ПДВ за које је порески период календарско тромесечје (износ укупног промета мањи од 50.000.000 динара) 20 дана од истека пореског периода – календарског тромесечја. За обвезнике ПДВ који примењују систем наплате, порески период је увек календарски месец. Предлаже се, да порески дужници који нису обвезници ПДВ подносе пореску пријаву у року од десет дана од истека пореског периода у којем је настала пореска обавеза (календарски месец), а за обвезнике ПДВ који се бришу из евиденције за ПДВ на дан подношења захтева за брисање из евиденције за ПДВ.

У циљу развоја тржишта непокретности (објеката) предлаже се омогућавање права на одбитак претходног пореза обвезнику ПДВ који је објекат набавио у циљу даљег промета (нпр. за даљу продају, за давање на основу уговора о финансијском лизингу), под условом да су се обвезници ПДВ-преносилац и стицалац објекта сагласили да ће се на тај промет обрачунати ПДВ и под условом да стицалац објекта има право да у потпуности одбије обрачунати ПДВ као претходни порез. С тим у вези, предлаже се омогућавање обвезницима ПДВ да се одреде да ли ће за одређени промет објекта постојати обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ или обавеза плаћања пореза у складу са законом о порезима на имовину (пореза на пренос апсолутних права/пореза на наслеђе и поклон). Наиме, према постојећем решењу обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ постоји само за први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру тог објекта. Други и сваки наредни промет објеката увек се опорезују у складу са законом којим се уређују порези на имовину (порезом на пренос апсолутних права/порезом на наслеђе и поклон), а обвезник ПДВ који је објекат стекао са обрачунатим ПДВ у циљу даљег промета тог објекта нема право да обрачунати ПДВ одбије као претходни порез. Према предложеном решењу, први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру тог објекта увек се опорезује ПДВ, али промет грађевинског објекта набављеног са обрачунатим ПДВ, односно промет грађевинског објекта за који је у претходној фази промета постојала обавеза плаћања пореза у складу са законом којим се уређују порези на имовину (порезом на пренос апсолутних права/порезом на наслеђе и поклон) може се опорезовати или ПДВ или порезом у складу са законом којим се уређују порези на имовину (порезом на пренос апсолутних права/порезом на наслеђе и поклон). Овај промет опорезоваће се ПДВ у случају када су преносилац и стицалац објекта уговором о промету предвидели да ће се на тај промет обрачунати ПДВ, а што је дозвољено једино ако стицалац има право да у потпуности одбије ПДВ обрачунат за промет тог објекта као претходни порез, при чему у овом случају обавезу обрачунавања ПДВ има стицалац објекта. У том случају, а под условом да је објекат набављен са обрачунатим ПДВ од претходног учесника у промету, обвезник ПДВ – преносилац може ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету-обвезника ПДВ одбити као претходни порез, а ако је објекат набављен без ПДВ, не постоји ни право на одбитак претходног пореза (с обзиром да ПДВ у претходној фази промета није ни био обрачунат). На промет објекта који се опорезује ПДВ не плаћа се порез у

складу са законом којим се уређују порези на имовину (порез на пренос апсолутних права/порез на наслеђе и поклон). Ако између преносиоца и стицаоца објекта не постоји сагласност да ће се промет (други и сваки наредни) опорезовати ПДВ, тај промет опорезује се порезом у складу са законом којим се уређују порези на имовину (порезом на пренос апсолутних права/порезом на наслеђе и поклон).

У циљу смањења фискалног оптерећења пореских обвезника који се евидентирају за обавезу плаћања ПДВ предлаже се, да се за одређена добра која порески обвезник поседује на дан када отпочиње ПДВ активност (наредни дан од дана када је настала обавеза за евидентирање за плаћање ПДВ, односно дан опредељивања за обавезу плаћања ПДВ) омогући стицање права на одбитак претходног пореза, под одређеним условима.

Из истог разлога предлаже се, да обвезници ПДВ који при набавци опреме и објекта за вршење делатности и улагања у објекте (сопствене, закупљене ...) која су, по природи, трајнијег карактера, нису имали право на одбитак претходног пореза, то право могу да стекну ако се у року од пет година за опрему, односно десет година за објекте и улагања у објекте промене услови за остваривање овог права. С тим у вези, поред постојеће обавезе исправке одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности, предлаже се прописивање ове обавезе и за наведена улагања у објекте.

У циљу смањења обима сиве економије у области трговине секундарним сировинама између обвезника ПДВ предлаже се, да обавезу обрачунавања ПДВ за промет секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама има прималац тих добара и услуга. Истовремено, обвезник ПДВ – прималац добара и услуга има право да ПДВ који је обрачунао за промет добављача одбије као претходни порез уз испуњење законских услова. На овај начин спречава се да испоручилац секундарних сировина, односно пружалац услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама обрачунати ПДВ за свој промет не плати држави, а да је по основу те испоруке створио услове за одбитак претходног пореза примаоцу секундарних сировина, односно услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама.

У циљу стварања повољнијих услова за развој пољопривреде, предлаже се повећање процента за утврђивање износа ПДВ надокнаде на 8%, и обавеза плаћања ПДВ надокнаде искључиво на текући рачун или рачун штедње пољопривредника.

Разлог за доношење овог закона је и давање пореске олакшице за куповину првог стана лицима која немају решено стамбено питање, а која купују стан под непрофитним условима, у оквиру система социјалног становања, при чему купопродајну цену стана плаћају на рате. Наиме, према постојећем законском решењу, један од услова за остваривање права на рефундацију ПДВ код куповине првог стана је, да је купац првог стана исплатио продавцу уговорену цену стана са ПДВ у потпуности. С обзиром да је у Републици Србији и даље присутан проблем решавања стамбеног питања грађана, а који се постепено решава кроз систем социјалног становања обезбеђивањем подршке државе лицима која из социјалних, економских или других разлога не могу да обезбеде стан по тржишним условима, предлаже се да се купцима првих станова који купују станове под непрофитним условима од јединица локалне самоуправе или непрофитних стамбених организација основаних од стране јединица локалне самоуправе за реализацију активности уређених прописима из области социјалног становања, омогући остваривање права на рефундацију ПДВ под условом да су исплатили уговорену цену стана са ПДВ у износу који

није мањи од износа ПДВ обрачунаог за први пренос права располагања на стану.

Разлог за доношење овог закона је и потреба стварања још повољнијих услова за унапређење рада слободних зона, а све у циљу повећања производње, извоза и девизног прилива, као и отварања нових радних места. С тим у вези, предложено је да се пропише пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за промет добара и услуга који се врши у слободној зони, за који би обвезник ПДВ – корисник слободне зоне имао право на одбитак претходног пореза када би та добра или услуге набављао за потребе обављања делатности ван слободне зоне.

Из разлога елиминисања кумулације фискалног оптерећења, предлаже се увођење пореског ослобођења са правом на одбитак претходног пореза за промет добара која су у поступку царинског складиштења. Примера ради, када обвезник ПДВ изврши промет тих добара страном лицу и за тај промет обрачуна ПДВ, страном лице нема право на одбитак претходног пореза. У случају када би страном лице извршило даљи промет тих добара домаћем лицу, домаће лице – порески пуномоћник страног лица, односно прималац добара имао би обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ за тај промет.

Из истог разлога предлаже се увођење пореског ослобођења без права на одбитак претходног пореза за промет добара при чијој набавци обвезник ПДВ није имао право да ПДВ обрачуна од стране претходног учесника у промету одбије као претходни порез, као и за промет добара за која је у претходној фази промета постојала обавеза плаћања пореза у складу са законом којим се уређују порези на имовину – пореза на пренос апсолутних права, односно пореза на наслеђе и поклон.

У циљу елиминисања могућности нарушавања тржишних принципа, а пре свега принципа конкуренције, као и успостављања система опорезивања према којем не долази до прекида у остваривању права на одбитак претходног пореза у случају набавке добара или услуга од републичких органа, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе који, према садашњем законском решењу, између осталих, нису обвезници ПДВ за промет добара и услуга који врше у оквиру својих надлежности, предложено је да се и ова лица сматрају обвезницима ПДВ у случају када врше промет добара и услуга из своје надлежности, а који може да доведе до нарушавања конкуренције у смислу овог закона.

Разлог за доношење овог закона је и наставак процеса усаглашавања са стандардима Европске уније у области опорезивања потрошње ПДВ. С тим у вези, предложена решења која значе даље усаглашавање су: да се систем наплате може применити за одређену категорију пореских обвезника, да се у области грађевинарства, код промета објеката и промета секундарних сировина, укључујући и непосредно повезане услуге, може прописати да обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има прималац добара и услуга, да републички органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе буду обвезници ПДВ за промет добара и услуга који врше у оквиру својих надлежности, а који може да доведе до нарушавања конкуренције, да се за услуге одобравања приступа мрежи природног гаса и мрежи за пренос електричне енергије местом промета сматра место примаоца услуга, да се дефинишу услуге које се пружају електронским путем, да се укине опорезивање по посебној пореској стопи ПДВ промета услуга одржавања улица, путева и других јавних површина и јавне расвете у градовима и другим насељима, да се укине пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за услуге

оцене кредитне способности, да се друкчије уреди право на рефракцију ПДВ страном обвезнику итд.

У циљу постизања што веће доследности у примени прописа којима се уређује ПДВ, са што мање тумачења, предлажу се прецизирања појединих законских решења, као и правно-техничка усаглашавања закона.

Нису разматране могућности да се циљеви које овај општи акт треба да постигне остваре и без његовог доношења, имајући у виду да је реч о изменама и допунама закона којим се уређује опорезивање потрошње порезом на додату вредност, који се, сагласно одредби члана 15. тачка 1) Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10 и 101/11), уводи законом, па се из тог разлога и измене и допуне овог закона могу се вршити само законом.

Доношење закона је најбољи начин за решавање проблема, из разлога што се ради о законској материји, коју је једино и могуће мењати и допуњавати одговарајућим изменама и допунама закона.

Поред тога, уређивањем порескоправне материје законом, даје се допринос правној сигурности и уједно обезбеђује транспарентност у вођењу пореске политике. Наиме, закон је општи правни акт који се објављује и који ствара једнака права и обавезе за све субјекте који се нађу у истој порескоправној ситуацији, чиме се постиже транспарентност у његовој примени.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Предлаже се прецизирање предмета опорезивања ПДВ у смислу да се прометом добара који се врши уз накнаду сматра и пренос права располагања на добрима на основу и другог акта, а не само прописа, државног органа, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе, да се прометом добара сматра предаја добара на основу уговора о лизингу, односно закупу, закљученог на одређени период, за покретне или непокретне ствари када ниједна од уговорних страна не може раскинути уговор ако се стране придржавају уговорних обавеза, да се предметом опорезивања ПДВ сматра сваки пренос права располагања на грађевинским објектима и власничким уделима на тим добрима, а не само први пренос права располагања (при чему се порески третман промета тих добара, у смислу да ли је реч о опорезивом или ослобођеном промету, одређује у складу са одредбама закона које се односе на пореска ослобођења), да се споредном испоруком добара не сматра пренос права располагања на грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру грађевинског објекта која се сматра непокретношћу у смислу закона којим се уређује промет непокретности (нпр. гаража и гаражна места), као и да се код преноса целокупне или дела имовине испорука сваког добра у имовини која се преноси сматра посебним прометом.

Уз члан 2.

Предлаже се прецизирање предмета опорезивања ПДВ у смислу да се прометом услуга који се врши уз накнаду сматра и пружање услуга на основу и другог акта, а не само прописа, државног органа, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе, да се предметом опорезивања ПДВ сматра и давање на коришћење ауторских и сродних права, да се са прометом услуга уз накнаду изједначава промет услуга који се врши без накнаде, и то употреба добара која су део пословне имовине пореског обвезника и пружање услуга од стране пореског обвезника, у непословне сврхе, а не и свако друго пружање

услуга без накнаде, а што би било ближе уређено подзаконским актом министра, као и да се код преноса целокупне или дела имовине свака услуга која се пружа преносом имовине сматра посебним прометом.

Уз члан 3.

Предлаже се техничко усаглашавање одредаба закона тако што се брише одредба према којој се сматра да промет није извршен када је реч о промету путничких аутомобила, мотоцикала, пловних објеката и ваздухоплова за које при набавци обвезник ПДВ није имао право на одбитак претходног пореза, с обзиром да се истовремено предлаже прописивање пореског ослобођења без права на одбитак претходног пореза за промет ових и других добара за која обвезник ПДВ није имао право на одбитак претходног пореза при набавци. Предлаже се да се, у смислу овог закона, сматра да промет није извршен у случају бесплатног давања пословних узорака трећим лицима за потребе анализе на основу акта надлежног органа, као и рекламног материјала који се даје повремено различитим лицима (што би било ближе уређено подзаконским актом министра). Такође, предлаже се дефинисање дела имовине код чијег се преноса сматра да промет добара и услуга није извршен, као целина којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца дела имовине

Уз члан 4.

Предлаже се да републички органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе и правна лица основана у циљу обављања послова државне управе и локалне самоуправе, буду обвезници ПДВ за промет добара и услуга који врше у оквиру својих надлежности, а који може да доведе до нарушавања конкуренције у смислу закона. С тим у вези, сматра се да би конкуренција могла бити нарушена ако би предметни промет, поред ових лица, вршила и друга лица.

Уз члан 5.

Предлаже се прецизирање да се пореским дужником, у смислу закона, сматра и физичко лице, техничко усаглашавање одредаба закона, као и прописивање да се пореским дужником сматра прималац добара, односно услуга у следећим случајевима: када је реч о промету секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама, између обвезника ПДВ, када је реч о промету грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, укључујући и власничке уделе на тим добрима, између обвезника ПДВ, а у случају када је уговором на основу којег се врши промет тих добара предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ у складу са овим законом, као и када је реч о промету у области грађевинарства који врши извођач радова – обвезник ПДВ инвеститору - обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о ПДВ (републичким органима, органима територијалне аутономије, органима локалне самоуправе и правним лицима основаним у циљу обављања послова државне управе и локалне самоуправе), при чему се својство инвеститора и извођача радова одређује у складу са прописима којима се уређује планирање и изградња. Такође, предлаже се ближе дефинисање секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама подзаконским актом министра.

Уз члан 6.

Предлаже се техничко усаглашавање са одредбом која се односи на промет услуга, а у вези услуга давања на коришћење ауторских и сродних права, прописивање да се местом промета услуга одобравања приступа мрежи

природног гаса и мрежи за пренос електричне енергије, клиничког испитивања лекова и медицинских средстава и услуга давања информација телефоном или на други начин, сматра место примаоца услуга, као и да се подзаконским актом министра ближе дефинише шта се сматра услугама које се пружају електронским путем.

Уз члан 7.

Предлаже се техничко усаглашавање одредаба закона тако што се брише одредба којом је прописано да промет добара настаје даном када је добро унето у царинско подручје Републике, с обзиром да се истовремено, додавањем поднаслова „Време увоза добара” и нове законске одредбе (члан 15а), предлаже прописивање да време увоза добара настаје даном када је добро унето у царинско подручје Републике.

Уз члан 8.

Предлаже се прецизније уређивање времена промета услуга, као и техничко усаглашавање одредаба закона тако што се брише одредба којом је прописано у којим се случајевима издаје периодични рачун, с обзиром да се истовремено, у делу који се односи на издавање рачуна, предлаже прописивање ове обавезе.

Уз члан 9.

Предлаже се техничко усаглашавање одредаба закона додавањем поднаслова „Време увоза добара” и нове законске одредбе којом се уређује да време увоза добара настаје даном када је добро унето у царинско подручје Републике.

Уз члан 10.

Предлаже се прецизирање настанка пореске обавезе код наплате накнаде или дела накнаде пре извршеног промета добара и услуга, у смислу да пореска обавеза настаје ако је накнада наплаћена у новцу, као и прописивање пореске обавезе плаћањем накнаде или дела накнаде у новцу, а која се фактички односи на промете за које је прималац добара или услуга порески дужник у случајевима наведеним уз члан 5. овог образложења (промет секундарних сировина и услуга непосредно повезаних са секундарним сировинама, промет грађевинских објеката и промет који извођач радова врши инвеститору).

Такође, предлаже се прецизирање да пореска обавеза за пореског дужника – пореског пуномоћника страног лица, односно примаоца добара или услуга у случају када страном лице није одредило пореског пуномоћника у Републици, настаје даном када је страном лице извршило промет добара или услуга.

Уз члан 11.

Предлаже се прецизирање пореске основице у смислу да је реч о накнади, без ПДВ, коју обвезник прима или треба да прими од примаоца добара или услуга или трећег лица, као и прецизирање у случају када накнада за промет добара или услуга није у новцу.

Уз члан 12.

Предлаже се, да се основицом код промета добара без накнаде сматра набавна цена, односно цена коштања тих или сличних добара, у моменту промета, а да се основицом код промета услуга без накнаде сматра цена коштања тих или сличних услуга, у моменту промета.

Уз члан 13.

Предлаже се, да се измена пореске основице и износа обрачуног ПДВ врши и код промета за који је прималац добара или услуга порески дужник у случајевима наведеним уз члан 5. овог образложења (промет секундарних сировина и услуга непосредно повезаних са секундарним сировинама, промет грађевинских објеката и промет који извођач радова врши инвеститору).

Предлаже се, да се у случају када је накнада за промет добара и услуга изражена у страниј валути, не врши измена пореске основице и износ обрачуног ПДВ због повећања, односно смањења вредности динара у односу на страну валуту, под условом да је при утврђивању основице и обрачуног ПДВ и наплати накнаде примењена иста врста курса динара исте банке.

Уз члан 14.

Предлаже се, да се у случају када је накнада за промет добара и услуга изражена у страниј валути може применити уговорени курс за обрачун те вредности у домаћој валути.

Уз члан 15.

Предлаже се да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20%.

Предлаже се, да се укине опорезивање по посебној стопи ПДВ од 8% за промет комуналних услуга, а да се пропише опорезивање по посебној стопи ПДВ од 8% за промет топлотне енергије за потребе грејања, услуга које претходе испоруци воде за пиће водоводном мрежом, услуга пречишћавања и одвођења атмосферских и отпадних вода, управљања комуналним отпадом, одржавања чистоће на површинама јавне намене, одржавања јавних зелених површина и приобаља, превоз путника у градском и приградском саобраћају, услуге управљања гробљима и погребне услуге, уз ближе уређивање подзаконским актом министра.

Поред тога, предлаже се да се промет стамбених објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, као и власничких удела на тим добрима, опорезује по посебној пореској стопи ПДВ од 8% у случају када је реч о опорезивом промету (а не само први пренос права располагања на новоизграђеним), из разлога усаглашавања са предметом опорезивања ПДВ, с обзиром да је предложено, да се предметом опорезивања ПДВ сматра сваки промет грађевинских објеката (а не само први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима).

Уз члан 16.

Предлаже се, да се пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, а које је прописано за унос добара у слободну зону, превозне и друге услуге корисницима слободних зона које су непосредно повезане са тим уносом, пропише и за промет добара и услуга у слободној зони, за које би обвезник – корисник слободне зоне имао право на одбитак претходног пореза када би та добра или услуге набављао за потребе обављања делатности ван слободне зоне. Предлаже се прописивање пореског ослобођења за промет добара која су у поступку царинског складиштења, као и прецизирање пореских ослобођења за промет добара и услуга који се врши у складу са међународним уговорима о донацији, кредиту и зајму.

Уз члан 17.

Предлаже се укидање пореског ослобођења без права на одбитак претходног пореза за промет услуга оцене кредитне способности физичких и

правних лица, као и за промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима у случају када је уговором на основу којег се врши промет тих добара, закљученим између обвезника ПДВ, предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ, под условом да стицалац обрачунати ПДВ може у потпуности одбити као претходни порез.

Предлаже се прописивање пореског ослобођења без права на одбитак претходног пореза за промет добара за која при набавци обвезник није имао право на одбитак претходног пореза (при чему се наведено пореско ослобођење не примењује ако је обвезник ПДВ при набавци добара могао да оствари право на одбитак дела претходног пореза) и промет добара за која је у претходној фази промета постојала обавеза плаћања пореза у складу са законом којим се уређују порези на имовину.

Уз члан 18.

Предлаже се прописивање пореског ослобођења за добра која се увозе по основу замене у гарантном року, као и техничко усаглашавање са царинским прописима.

Уз члан 19.

Предлаже се прецизирање одредбе која се односи на документацију коју мора да поседује обвезник ПДВ да би могао да оствари право на одбитак ПДВ плаћеног при увозу добара и прописивање услова које треба да испуни обвезник ПДВ који, као прималац добара и услуга, има обавезу да обрачуна ПДВ (код промета секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама, који се врши између обвезника ПДВ, код промета грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, укључујући и власничке уделе на тим добрима, који се врши између обвезника ПДВ, а у случају када је уговором на основу којег се врши промет тих добара предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ у складу са овим законом, као и код промета у области грађевинарства који врши извођач радова – обвезник ПДВ инвеститору - обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о ПДВ - републичким органима, органима територијалне аутономије, органима локалне самоуправе и правним лицима основаним у циљу обављања послова државне управе и локлане самоуправе).

Предлаже се прописивање рока у којем обвезник ПДВ може да оствари право на одбитак претходног пореза (пет година од истека године у којој је стекао ово право).

Уз члан 20.

Предлаже се прописивање права обвезнику ПДВ да одбије претходни порез по основу набавке пловних објеката који му служе за обављање делатности у оквиру које врши промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, осим по основу набавке јахти и чамаца, као и да обвезник ПДВ који нема право на одбитак претходног пореза по основу набавке путничких аутомобила, јахти, чамаца и ваздухоплова нема право ни на одбитак претходног пореза по основу набавке објеката за смештај тих добара.

Уз члан 21.

Предлаже се прописивање обавезе исправке одбитка претходног пореза код промета за који је прималац добара или услуга порески дужник у случајевима наведеним уз члан 5. овог образложења (промет секундарних сировина и услуга непосредно повезаним са секундарним сировинама, промет грађевинских објеката и промет који извођач радова врши инвеститору).

Предлаже се техничко усаглашавање одредаба закона тако што се брише одредба којом је прописана обавеза исправке одбитка ПДВ плаћеног при увозу добара, с обзиром да се истовремено, у делу који се односи на исправку одбитка претходног пореза на основу одлуке пореског или царинског органа, предлаже прописивање ове обавезе.

Уз члан 22.

Предлаже се прописивање обавезе исправке одбитка претходног пореза на основу одлуке пореског или царинског органа. Исправка се врши у пореском периоду у којем је наступила измена.

Предлаже се, да ако је порески орган у поступку контроле решењем утврдио пореску обавезу по основу ПДВ за извршени промет добара и услуга, обвезник ПДВ који је примио добра и услуге може да исправи одбитак претходног пореза ако је износ ПДВ обрачунат од стране пореског органа платио обвезнику ПДВ који му је извршио промет добара и услуга. У случају да се наведено решење поништи, измени или укине у делу којим је утврђена обавеза по основу ПДВ, обвезник ПДВ који је извршио промет добара и услуга дужан је да о томе писмено обавести примаоца добара и услуга на основу којег је прималац добара и услуга дужан да изврши исправку одбитка претходног пореза.

Предлаже се, да ако је ПДВ за увоз добара, који је одбијен као претходни порез, повећан, смањен, рефундиран или обвезник ослобођен обавезе плаћања, обвезник је дужан да, на основу царинског документа или одлуке царинског органа, исправи одбитак претходног пореза у складу са том изменом.

Уз члан 23.

Предлаже се прописивање обавезе обвезнику ПДВ да изврши исправку одбитка претходног пореза за улагања у сопствене или туђе објекте, осим за улагања која се односе на редовно одржавање објеката, ако се у периоду од десет година од дана завршеног улагања измене услови за остваривање права на одбитак претходног пореза. Предлаже се да се подзаконким актом министра ближе уреди шта се сматра улагањима у објекте.

Предлаже се да обвезник ПДВ не врши исправку одбитка претходног пореза у случају промета објеката за вршење делатности на који се обрачунава ПДВ и улагања у објекте за која наплаћује накнаду.

Уз члан 24.

Предлаже се прописивање накнадног стицања права на одбитак претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности и улагања у објекте. С тим у вези, предлаже се, да обвезник ПДВ који није имао право на одбитак претходног пореза по основу набавке опреме и објеката за вршење делатности и улагања у објекте може да оствари право на одбитак дела претходног пореза ако у року од пет година за опрему, односно у року од десет година за објекте и улагања у објекте испуни услове за остваривање права на одбитак претходног пореза. Ово право може да се оствари у сразмери са периодом који је једнак разлици између рокова од пет, односно десет година и периода у којем обвезник није испуњавао услове за остваривање права на одбитак претходног пореза. Предлаже се, да стицалац имовине или дела имовине (у случају када за пренос имовине или дела имовине није постојала обавеза обрачунавања ПДВ) може да оствари право на одбитак дела претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности, односно за улагања у објекте, по основу којих преносилац имовине није имао право на

одбитак претходног пореза, ако стекне услове за остваривање овог права у прописаним роковима и ако му преносилац имовине достави неопходне податке за остваривање права на одбитак претходног пореза. У овом случају не долази до прекида прописаних рокова. Предлаже се, да је обвезник ПДВ који је накнадно остварио право на одбитак дела претходног пореза, а који престане да испуњава услове за остваривање овог права пре истека прописаних рокова, дужан да исправи одбитак претходног пореза у складу са чланом 32. Закона о ПДВ сразмерно периоду у којем не испуњава услове за одбитак претходног пореза. Предлаже се да се начин утврђивања дела претходног пореза ближе уреди подзаконским актом министра.

Предлаже се, да лице које се евидентира за обавезу плаћања ПДВ стиче право на одбитак претходног пореза за одређена добра која поседује на дан који претходи дану отпочињања ПДВ активности (која отпочиње наредног дана од дана када је настала обавеза за евидентирање за обавезу плаћања ПДВ, односно даном одређивања за обавезу плаћања ПДВ), а која је набавило у периоду од 12 месеци пре отпочињања ПДВ активности, ако испуњава прописане услове. Ово право може да се оствари у пореском периоду у којем је обвезник ПДВ извршио промет са правом на одбитак претходног пореза тих добара, односно добара произведених или састављених од тих добара.

Уз члан 25.

Предлаже се, да се малим обвезником сматра лице које врши промет добара и услуга на територији Републике и/или у иностранству, а чији укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци није већи од 8.000.000 динара, односно које при отпочињању обављања делатности процењује да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 8.000.000 динара. Мали обвезник не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга, нема право исказивања ПДВ у рачунима, нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да води евиденцију прописану овим законом. Мали обвезник може да се определи за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве прописане у складу са овим законом надлежном пореском органу, и у том случају обавеза плаћања ПДВ траје најмање две године, након чега може да поднесе захтев за престанак обавезе плаћања ПДВ надлежном пореском органу.

Предлаже се, да се укупним прометом, на основу којег се одређује да ли се лице сматра малим обвезником, сматра промет добара и услуга за који постоји обавеза обрачунавања ПДВ по општој или посебној пореској стопи ПДВ и промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, осим опреме и објеката за вршење делатности.

Уз члан 26.

Предлаже се, да се пољопривредницима сматрају физичка лица која су обвезници пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства на основу катастарског прихода и физичка лица која су као носиоци, односно чланови пољопривредног газдинства уписана у регистру пољопривредних газдинстава у складу са прописом којим се уређује регистрација пољопривредних газдинстава.

Предлаже се повећање процента за утврђивање износа ПДВ надокнаде на 8%, и обавеза плаћања ПДВ надокнаде искључиво на текући рачун или рачун штедње пољопривредника.

Предлаже се, да пољопривредник чији укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци није већи од 8.000.000 динара не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга, нема право исказивања ПДВ у рачунима,

нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да води евиденцију прописану овим законом. Пољопривредник може да се определи за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве прописане у складу са овим законом надлежном пореском органу, и у овом случају обавеза плаћања ПДВ траје најмање две године, након чега може да поднесе захтев за престанак обавезе плаћања ПДВ надлежном пореском органу.

Уз члан 27.

Предлаже се прецизирање одредбе у смислу да обвезник ПДВ који се бави прометом половних добара, укључујући половна моторна возила, уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета нема право на одбитак претходног пореза за добра и услуге који су у непосредној вези са тим добрима.

Предлаже се, да се половним добрима не сматрају секундарне сировине, као и доношење подзаконског акта министра којим би се половна добра ближе уредила.

Уз члан 28.

Предлаже се увођење система наплате за обвезника ПДВ чији укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци није већи од 50.000.000 динара и који је у том периоду непрекидно био евидентиран за обавезу плаћања ПДВ, уз испуњење прописаних услова. Предлаже се, да примену система наплате одобрава надлежни порески орган на основу поднетог захтева.

Предлаже се, да обвезник ПДВ који примењује систем наплате обрачунава ПДВ за извршени промет добара и услуга, издаје рачун у складу са овим законом у којем исказује обрачунати ПДВ и наводи да за тај промет добара и услуга примењује систем наплате, да пореску обавезу за промет за који примењује систем наплате плаћа за порески период у којем је наплатио потраживање, односно део потраживања за извршени промет добара и услуга, у делу наплаћеног потраживања, као и да има право на одбитак претходног пореза уз испуњење општих услова за остваривање овог права и услова да је претходном учеснику у промету платио обавезу за промет добара и услуга, у делу плаћене обавезе, односно да је плаћен ПДВ при увозу добара.

Предлаже се, да се систем наплате не примењује код: промета објеката, економски дељивих целина у оквиру тих објеката и власничких удела на тим добрима, преноса целокупне или дела имовине за који постоји обавеза обрачунавања ПДВ, промета добара и услуга за који је обвезник ПДВ порески дужник као прималац добара и услуга (нпр. промет секундарних сировина и услуга непосредно повезаних са секундарним сировинама, промет грађевинских објеката, промет који извођач радова врши инвеститору), промета добара и услуга у складу са чл. 35. и 36. Закона о ПДВ, као и промета добара и услуга који се врши повезаним лицима у складу са законом којим се уређује порез на добит правних лица.

Предлаже се, да је обвезник ПДВ који не наплати потраживање за промет добара и услуга у року од шест месеци од дана када је извршио промет, дужан да пореску обавезу по основу тог промета плати за порески период у којем је истекао рок од шест месеци.

Предлаже се прописивање у којим случајевима престаје систем наплате, обавезе и права обвезника ПДВ при престанку овог система, као и да се подзаконским актом министра ближе уређује шта се сматра наплатом потраживања код примене система наплате.

Уз члан 29.

Предлаже се, да је обвезник ПДВ дужан да доставља обавештења пореском органу која су прописана законом.

Уз члан 30.

Предлаже се, да обавезу евидентирања за плаћање ПДВ има обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет (промет добара и услуга за који постоји обавеза обрачунавања ПДВ по општој или посебној пореској стопи ПДВ и промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, осим опреме и објеката за вршење делатности) у износу већем од 8.000.000 динара, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве.

Предлаже се, да евиденциону пријаву подноси и мали обвезник, односно пољопривредник који се определио за обавезу плаћања ПДВ, у прописаном року.

Предлаже се укидање обавезе писменог обавештавања надлежног пореског органа о изменама свих података из евиденционе пријаве, најкасније у року од пет дана од дана настанка измене.

Уз члан 31.

Предлаже се, да на захтев за престанак обавезе плаћања ПДВ обвезника који у претходних 12 месеци није остварио укупан промет већи од 8.000.000 динара, укључујући и малог обвезника и пољопривредника који има право да поднесе овај захтев, надлежни порески орган спроводи поступак и издаје потврду о брисању из евиденције за ПДВ.

Предлаже се, да је пре брисања из регистра привредних субјеката, односно другог регистра у складу са законом (у даљем тексту: регистар) код органа надлежног за вођење регистра, обвезник ПДВ који престаје да обавља делатност дужан да, најкасније у року од 15 дана пре подношења захтева за брисање из регистра, надлежном пореском органу поднесе захтев за брисање из евиденције обвезника за ПДВ.

Предлаже се, да захтев за брисање из евиденције за ПДВ обавезно садржи податак о датуму престанка обављања ПДВ активности, и да надлежни порески орган спроводи поступак и издаје потврду о брисању из евиденције за ПДВ са прописаним подацима.

Уз члан 32.

Предлаже се брисање члана 39. из техничких разлога.

Уз члан 33.

Предлаже се прописивање обавеза за обвезника ПДВ који се брише из евиденције за ПДВ (попис и достављање пописне листе надлежном пореском органу, исправка одбитка претходног пореза, утврђивање износа претходног пореза, исказивање исправљеног одбитка и утврђеног износа претходног пореза као дугованог ПДВ у пореској пријави).

Уз члан 34.

Предлаже се, да се подзаконким актом министра ближе уреди садржина пописне листе која се подноси надлежном пореском органу у случају брисања из евиденције за ПДВ.

Уз члан 35.

Предлаже се, да је обвезник дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга, да се у случају пружања временски ограничених или неограничених услуга чије је трајање дуже од годину дана, обавезно издаје периодични рачун, с тим што период за који се издаје тај рачун не може бити дужи од годину дана, да рачун мора да садржи податке о одређеним напоменама, као и да се рачун не издаје за промет добара и услуга за који је решењем утврђена обавеза плаћања ПДВ од стране пореског органа.

Уз члан 36.

Предлаже се прецизирање законских одредаба.

Уз члан 37.

Предлаже се, да је обвезник дужан да чува евиденцију и документацију на основу које води ову евиденцију до истека рока застарелости за утврђивање и наплату ПДВ, односно најмање десет година по истеку календарске године од момента прве употребе објекта и завршетка улагања у објекте из члана 32. Закона о ПДВ.

Уз члан 38.

Предлаже се, да је за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 50.000.000 динара или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 50.000.000 динара, као и за обвезника који примењује систем наплате, порески период (период за који обрачунава ПДВ, предаје пореску пријаву и плаћа ПДВ) календарски месец.

Предлаже се, да је за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет мањи од 50.000.000 динара или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет мањи од 50.000.000 динара, осим за обвезника који примењује систем наплате, порески период календарско тромесечје.

Предлаже се, да је за обвезнике који први пут започну ПДВ активност у текућој календарској години, независно од дана регистрације за обављање делатности када је реч о обвезнику који се региструје за обављање делатности, за текућу и наредну календарску годину порески период календарски месец.

Предлаже се, да је за пореског дужника који није обвезник ПДВ порески период календарски месец.

Уз члан 39.

Предлаже се усаглашавање се осталим законским одредбама, као и прецизирање да је порески дужник који није обвезник ПДВ дужан да за промет добара и услуга обрачуна ПДВ за порески период у којем је настала пореска обавеза у складу са овим законом.

Уз члан 40.

Предлаже се, да обвезник ПДВ за кога је порески период календарски месец подноси пореску пријаву у року од 15 дана, а да обвезник ПДВ за кога је порески период календарско тромесечје подноси пореску пријаву у року од 20 дана, по истеку пореског периода.

Предлаже се, да порески дужници који нису обвезници ПДВ подnose пореску пријаву у року од десет дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза.

Предлаже се, да обвезници ПДВ који се бришу из евиденције за ПДВ подносе пореску пријаву на дан подношења захтева за брисање, при чему се у овом случају пореска пријава подноси за период од дана почетка пореског периода у којем је поднет захтев за брисање до дана престанка обављања ПДВ активности.

Уз члан 41.

Предлаже се, да обвезници ПДВ који се бришу из евиденције за ПДВ плаћају ПДВ у року од 15 дана од дана подношења пореске пријаве ако је реч о лицу које наставља да обавља делатност, односно до дана подношења захтева за брисање из регистра привредних субјеката, односно другог регистра у складу са законом код органа надлежног за вођење регистра.

Предлаже се, да порески дужници који нису обвезници ПДВ плаћају ПДВ у року за подношење пореске пријаве.

Уз члан 42.

Предлаже се, да је обвезник дужан да писмено обавести надлежни порески орган о изменама података из евиденционе пријаве који су од значаја за обрачунавање и плаћање ПДВ, најкасније у року од пет дана од дана настанка измене.

Предлаже се, да је обвезник дужан да уз пореску пријаву достави надлежном пореском органу обавештење о лицу које није евидентирано за обавезу плаћања ПДВ, а које му је у претходних 12 месеци у Републици извршило промет секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са тим добрима у износу већем од 1.000.000 динара, као и о пољопривреднику који није евидентиран за обавезу плаћања ПДВ, а који му је у претходних 12 месеци извршио промет пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга у износу већем од 1.000.000 динара. Предлаже се, да ово обавештење садржи најмање податке о називу, односно имену и презимену, као и адреси и ПИБ-у лица које је обвезнику ПДВ извршило промет секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама, односно промет пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга, у износу већем од 1.000.000 динара, и да се доставља уз пореску пријаву за порески период у којем су наведена лица извршила промет обвезнику ПДВ у износу већем од 1.000.000 динара.

Уз члан 43.

Предлаже се прописивање рефакције ПДВ страном обвезнику, на његов захтев, за промет покретних добара и пружене услуге у Републици, под одређеним условима (да је ПДВ за промет добара и услуга исказан у рачуну, у складу са овим законом, и да је рачун плаћен, да је износ ПДВ за који подноси захтев за рефакцију ПДВ већи од 200 ЕУР у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије, да су испуњени услови под којима би обвезник ПДВ могао остварити право на одбитак претходног пореза за та добра и услуге у складу са овим законом, да пружа само услуге превоза добара за које је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, односно врши само превоз путника који подлеже појединачном опорезивању превоза и да не врши други промет у Републици, као и да је испуњен услов узајамности).

Уз члан 44.

Предлаже се прецизирање услова за остваривање права на рефакцију ПДВ традиционалних цркава и верских заједница који се односи на плаћање рачуна за промет добара и услуга добављачима. С тим у вези предлаже се, да

рачун мора да буде плаћен од стране лица које има право на рефакцију ПДВ по овом основу.

Уз члан 45.

Предлаже се прописивање права на рефундацију ПДВ лицима која немају решено стамбено питање, а која купују стан под непрофитним условима плаћајући купопродајну цену стана на рате, у оквиру система социјалног становања, под условом да су платили уговорену цену стана са ПДВ у износу који није мањи од износа ПДВ обрачунатог за први пренос права располагања на стану.

Такође, предлажу се одређене корекције законских одредаба у смислу опредељивања обима остваривања права на рефундацију ПДВ у случају куповине власничког удела на стану, испуњености услова за рефундацију ПДВ који се односи на исплату купопродајне цена стана са ПДВ и контроле испуњености услова за остваривање права на рефундацију ПДВ од стране надлежног пореског органа.

Уз члан 46.

Предлаже се усаглашавање новчаних казни за прекршаје и техничка корекција законске одредбе.

Уз члан 47.

Предлаже се техничка корекција законске одредбе.

Уз члан 48.

Предлаже се, да се подношење пореске пријаве, плаћање ПДВ и остваривање права на повраћај ПДВ за пореске периоде у 2012. години врши у складу са одредбама Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07).

Уз члан 49.

Предлаже се, да обвезник ПДВ који се определио за обавезу плаћања ПДВ до 15. јануара 2012. године може да поднесе захтев за брисање из евиденције за ПДВ у складу са овим законом надлежном пореском органу од 1. јануара 2014. године.

Уз члан 50.

Предлаже се да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а да се примењује од 1. јануара 2013. године, осим одредаба које се односе на примену пореских стопа, утврђивање износа и начин плаћања ПДВ надокнаде и рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана које ће се примењивати од 1. октобра 2012. године, одредаба које се односе на брисање из евиденције за ПДВ у складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07) које ће се примењивати од 31. децембра 2012. године, као и одредаба овог закона које садрже овлашћења за доношење подзаконских аката, које ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Доношење овог закона по хитном поступку предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), имајући у виду да је неопходно обезбедити несметан рад органа и организација чије се функционисање финансира из буџета Републике Србије, као и даље усаглашавање прописа којима се уређује ПДВ са прописима Европске уније.

VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Очекује се да ће ефекат предложених решења у буџету Републике Србије износити 6,7 милијарди динара до краја 2012. године, а 33,8 милијарде динара у 2013. години.

1. На кога ће и како ће највероватније утицати решења у закону

Овај закон ће утицати на:

1) привредне субјекте који:

- имају могућност да им буде одобрен систем наплате, а због одлагања плаћања пореске обавезе за извршени промет:

- врше промет грађевинских објеката, односно економски дељивих целина у оквиру грађевинских објеката, стечених са ПДВ, тако што им се даје могућност да, у складу са законом, одбију претходни порез;

- врше промет добара и услуга за који немају обавезу да обрачунају ПДВ (нпр. продавци секундарних сировина, извођачи радова), већ ову обавезу имају примаоци добара и услуга;

- искључиво врше промет са правом на одбитак претходног пореза ван Републике тако што им се омогућава пословање у систему ПДВ;

- отпочињу ПДВ активност и евидентирају се за обавезу плаћања ПДВ тако што им се омогућава остваривање права на одбитак претходног пореза за одређена добра која поседују на дан који претходи дану отпочињања ПДВ активности;

- у претходних 12 месеци нису остварили укупан промет у износу већем од 2.000.000 динара тако што им се омогућава да се не бришу из система ПДВ по службеној дужности надлежног органа;

- врше промет добара и услуга који је идентичан промету који врше републички органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, с обзиром да ће предложена решења сузбити могућност нарушавања конкуренције;

- послују у слободним зонама, с обзиром да ће набављати добра и услуге у слободним зонама без ПДВ;

2) републичке органе, органе територијалне аутономије и локалне самоуправе који врше промет добара и услуга који је идентичан промету који врше привредни субјекти, с обзиром да ће моћи да остваре право на одбитак претходног пореза по основу набавке добара и услуга који користе за тај промет;

3) грађане – купце првих станова који станове купују под непрофитним условима плаћајући уговорену цену стана са ПДВ на рате, с обзиром да ће моћи да остваре рефундацију ПДВ под условом да су платили

уговорену цена стана са ПДВ у износу који није мањи од износа ПДВ обрачунатог за први пренос права располагања на стану.

2. Какве трошкове ће примена закона створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)

Примена овог закона могла би да створи додатне трошкове грађанима и привреди.

3. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити

Одговор на ово питање садржан је у тачки 1. Анализе ефеката закона.

4. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција

Законом се омогућава стварање додатних погодности у вези са пословањем привредних субјеката.

Такође, законом се утиче на тржишну конкуренцију прописивањем да су републички органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе обвезници ПДВ за промет добара и услуга који врше у оквиру својих надлежности, а који може да доведе до нарушавања конкуренције.

5. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону

Овај закон је у поступку припреме достављен надлежним министарствима и другим надлежним органима, тако да је заинтересованим странама пружена прилика да изнесу своје ставове.

6. Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава

Министарство финансија и привреде надлежно је за спровођење овог закона, за његову уједначену примену на територији Републике Србије, као и за давање мишљења у вези његове примене.

Посебно истичемо, да ће се периодичним публикавањем Билтена службених објашњења и стручних мишљења за примену финансијских прописа, као и на други погодан начин, додатно обезбедити транспарентност, информисаност и доступност информацијама, како би се и на овај начин допринело остваривању циљева постављених доношењем закона.